

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

Num. XXVIII. Petrus Marcellinus Corradinus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72633)

PETRUS MARCELLINUS CORRADINUS.

Petrus Marcellinus tit. S. Joannis ante portam Latinam, Cardinalis Corradinus, Settinus, natus est felicibus syderibus in Urbe Settia, quæ in agro Pomptino inter vetustissimas inclarescit; quòd quidem in agrō, Plinio teste, viginti tres Urbes, viris, armisque inclytæ, olim reperiebantur, quæ cum Volscis, quibus parebant, Romanam gloriam diu exæquabant; donec multis attriti cladibus, Romulidum Genti denique cedebant, à quibus vinci, victoriæ instar erat. Settinum vimnum jam olim Augustus cunctis prætulerat, eò quòd sine fæcibus purissimum credebat. Enimvero nostris his temporibus germen è vineto Settino longè purissimum prodiit Petrus Marcellinus Corradinus, quod in vineam Sacrae Romanae Ecclesiæ transplantatum, pulcherrimarum virtutum bottis quam abundantissimè turget. Palmites ex foecundissimâ hac radice repullulantes sunt, virtutes pene inexsplicabiles. Solertia solidas diebus noctes maritans: forensium rerum exercitatio, in quibus perpetuò versabatur: Jurisprudentia; quam vel ipsa in doctissimo Alumno Themis mirabatur: in omni Superiori literaturâ excellentia, quâ denique Summus Vir prodeat. Quibus tot ille dotibus commeritus est, ut in Horizonte Romano lucidum Sydus maturè collocaretur. Protonotarius Apostolicus factus, tot aphorismos dedit, quot verba protulit. Corradinum audire, vinci erat: tam ille potenter, tam sibi, tam rectæ rationi conformiter, nunquam non dijudicabat. Statim dignus videbatur, qui Archiepiscopus Atheniensis denominaretur; videlicet ut Musarum inquilinus fieret, qui altâ mente sapientiam jam dudum imbibera. Ea Urbs, Græciæ olim Domina, jam sub Turcarum immanissima Tyrannide ingemiscit, Mahometes II. flagellum DEI, & Christianorum terror eam An. 1455. subjugaverat. Sed ea Venerorum felicitas erat, ut decantatissimam Urbem cum munitissimo castello è Turcarum manibus An. 1687. extorquerent, & toto etiam triennio obtinerent, diutius retenturi, nisi Christianos inter, frater in fratrem insurrexisset, effecissetque, ut ex illis angustiis Turcarum Tyrannus, jamdum de suâ Constantinopoli conservandâ sollicitus, emerserit. Maxima Pars Urbis à Græcis inhabitatur, qui triplò Turcas superant. Suo Archiepiscopo prædicti Græci parent, cuius tamen annui reditus ultra quater mille imperiales non ascendunt. Centum supra quinquaginta templis Vero Deo Græci litant; & quamvis eorum Religio vera falsis immixta habeat, attamen Societatis IESU Patres, cùm Fratribus minoribus Sancti Francisci Capuccinis, qui ibi domicilium fixerunt, omni curâ in id incumbunt, ut quantum in desolato illo agro licet, infelix Iolium eradicent. In eadem Urbe Athenensi hodieum ex magnificissimo Thesei Palatio, quod ter centum marmoreis columnis innitebatur, septendecim immania fulera restant; nec non turrita aedicula ibidem conspicitur, cui se Demostenes, ocium à publicis negotiis nactus, includere solitus erat, ut literis vacaret; quæ cùm nullis pervia fenestellis, lucem omnem excluderet, & illato lumine illustranda esset, lucerna Demostenis nuncupabatur. Pari modo sedium in Areopago rudera conspiciuntur, unde Leges & Jura judices Athenienses dabant. Templum Victoriae, armamentarium Lycurgi, Fanum Minervæ tam longum tempus necdum ex toto subruit; imo isthaec omnia satis supérque stare in Petro Marcellino Corradino Atheniensium Archiepiscopo, orbis vidit. Athicus Theseus est, eò quòd vel filum invenerit, quòd, solidâ suâ sapientiâ, ceu alterâ Ariadne adjutrice, in difficillimis juris questionibus exitum semper inveniret, vel Minotaurum jugulârit, id est, vitiorum Hydras, vir intemeratus, debellârit; lucerna Diogenis lucens est, quem summâ eloquentiâ æquare videtur. Areopagitam dixerimus, qui jura, magistratusque, ex sapientiæ proscriptu cunctis legit. Templum Victoriae in se exhibet, cùm victor sui animus in letissima pace semper acquiescat. Ex armamentario Lycurgi leges, jura, oracula depromit. Fanum Minervæ, seu doctæ Palladis ad se venientibus aperit. Erat igitur, cur cumulatissi-

latissimarum virtutum Virum Sacra Roma altius, altiusque proveheret; & sanctissimi Patris Clementis XI. Auditor factus, magis, magisque inclinavit. Statim causa Comachensis intercedit, cui discutiendae aptior non videbatur, quam Corradinus, qui cum leges allegaret, è Tripode loqui semper visus est. Potentem tunc tamen Antagonistam habebat, Martem Germanum; qui vel optimis consiliis, cum inter bella leges jaceant, obstrepebat. Corradinus tamen immortali nominis sui gloria doctissimo calamo implicatissimam eam causam ita denique explicuerat, ut vel adversariis magnâ ex parte probaretur. Prodiit tunc temporis prorsus insignis tractatus, indigitatus: *Relatio Juris Sedis Apostolicae in Civitatem Comachensem, complectens varias discussiones Romæ habitas in conventibus inter Ministros Summi Pontificis, & Sacrae Cesarea Majestatis impressa Roma 1710.* Hunc insignis hujus Viri partum nemo non agnoscebat, utpote ex intimis juris medullis elaboratum. Eodem anno in Consistorio Secreto habito 19. Junii Protonotarius Apostolicus sese sistebat, quando Franciscus Maria Cardinalis Medicus Sacrae Sedi supplicabat, ut sibi fas esset, pro publico Dominus Suus commodo, quæ masculis hæredibus destituebatur, Sacram Purpuram deponere, & ad Statum laicalem transire. Cum hoc una peteret patriæ charitas, communia populorum vota, Etruriæ bonum, sperata quies Italiae, consilia prudentium, ipsius etiam Clementis XI. gravissimum judicium, Eminentissimi D.D. Cardinales facile suffragia de more una tulerunt; eo quidem magis, quod ex speciali Pontificum induito in nullo ex sacris, immo neque ex minoribus Ordinibus constitutus reperiebatur. Hujus, aliorumque, quo doctissima orbis capita, per complures annos mors saeva demetuerat vices in magna illa Promotione An. 1712. 18. Maij instituta, octodecim alii, Magni nominis Viri, ex omnibus Christiani orbis nationibus assumpti, abunde supplererant. Illa equidem die undecim duntaxat evulgabantur; septem alii in Pectore Maximi Pontificis reservabantur, quos inter Vir præstantissimus Petrus Corradinus erat, qui vigesima sexta Septembribus prædicti anni cum Ludovico Pico de Mirandula Patriarcha Constantinopolitano, Joanne Baptista Bussio Episcopo Anconitano, & Curtio Origo Protonotario Apostolico, è Sacro Pectore, ne diutius clara nomisa laterent (si quidem latere poterant quæ suo se fulgore lati prodebat) effundebantur. Mox Neopurpuratus Corradinus in eo unicè occupatum se sensit, ut toti Orbis Orthodoxo beneficia præstaret; Hinc cum gravissimum bellum inter Carolum VI. Romanorum Imperatorem, & Philippum V. Hispaniarum Monarcham, brevi in apertas flammias eruptum, adhuc sub cineribus gliseret, ipse cum Hispanico Ministro, de Molines dicto, sapientis congregiebatur, medium aliquam viam insturus, ut impendentem bellorum procellans Europa declinaret, præsertim cum Turcarum Tyrannus in Christianorum dissensiones veluti è specula prospiceret, ut inter se commissos, integris ipse viribus adoretur. Licet optima Eminentissimi Purpurati consilia effectu tunc quidem easuerint, & portentosum monstrum, quod in Principum Aulis Rationem Statu vocant, hanc Europæ quietem inviderit, summopere tamen deprædicanda, nec ulla ætate reticenda manet solerissima Corradini cura, quæ is in pulcherrimo hoc opere, quo orbem pacatum redderet, desudaverat. An. 1712. Horatio Albano, Clementis XI. Germano Fratri funebria tristi pompa persolvebat, sex mytratis Episcopis ad aras litanti affistentibus; quod pietatis obsequiū, Maximi Pontificis in se amoribus una parentare vifus est. An. 1716. Episcopus Viterbiensis denominatus est, ut quam potens in enodandis forensium causarum difficultatibus fuisse, tam zelosus in pascendis oibis Antistes, sui videlicet, in quacunque se parsen verteret, semper simillimus, existet. Pastoralis hic munus per se sapienter obire vifus est, & Animas lucrificando optimum lucru fecisse credebat. Hinc Præfectus Catechumenorum declaratus, tunc demum sincero gaudio affiebatur, quoiescunque novam DEO creaturam Christianis Sacris iniciaverat. Ex ipsa etiam usquequaque Angliæ, Americanos Æthiopes, quos illuc nundinatur, ad se adduci curavit, & verè Æthiopem lavit, cum è tenebris in lucem Neonatos asseruit. An. 1719. facri Collegii Camerarius distus est, *Fidelis Administrator & Prudens*, qui nullibi esset, quin ubivis excelleret. Cum Ministris Regis Sardinie multoties congregiebatur, Sacrae Sedis iura sartum, testum iturus, quam difficultem causam, plurimorum annorum spatio pertractatam, solerissimò ipse ingenio penè ad exitum deduxisse videtur. Post Clementis XI. Excessum, Corradinum ad sacram Tyram cum Votis Populi suæ virtutes invitabant. Is tamen se posse Vitæ rationem summo in terris culmini facile præhabere videbatur; credo equidem, Orthodoxi orbis Bono satis à se dari opinatus fuerit, quod nullam diem sine linea, sine arduo labore, sine summo in totum Christianum orbem utplutimum redundant fructu præterlabi sineret. Eminentissimi hujus Purpurati Virtutem admiratus Benedictus XIII., sibique eam præcipuo quovis in sacra Republica munere remunerandam arbitratus, eundem Prodatarium suum creavit, ut in eâ sacra Reipublicæ parte gnaveiter laboraret, & tunc verè integro Christiano orbi beneficia præstaret, cum pro Ecclesiasticis quibusvis Dignitatibus & Officiis eos Sacrae Sedi proponeret, quos ingenua Virtus & supereminens doctrina dignos effecisset, qui superiorē in Ecclesiastica Hyerarchia locum occuparent. Hinc Christianus Orbis Eminentissimum Purputratum Corradinum dignocit ex suis; suos enim efficit, quos à Religione & sapientia commendatos, in gloriæ apice collecat. Quorum qualiacunque in Ecclesiam merita ita denique in Eminentissimum nostrum Purputratum redundant, ut Phœbum ipsum dicas, suum Lumen in reliquas Orthodoxi Orbis Stellas largiter diffundentem, ut & ipsæ beneficio suo influxu, inde mutuato, cuncta resoveant.

Nugat.